

Sed

IX. B. 5 315.

45.

~~II. III. IV. V. VI. VII. VIII.~~

XXVIII. 9. 00

38
Sed
B
C
D
E
F
G
H
I
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

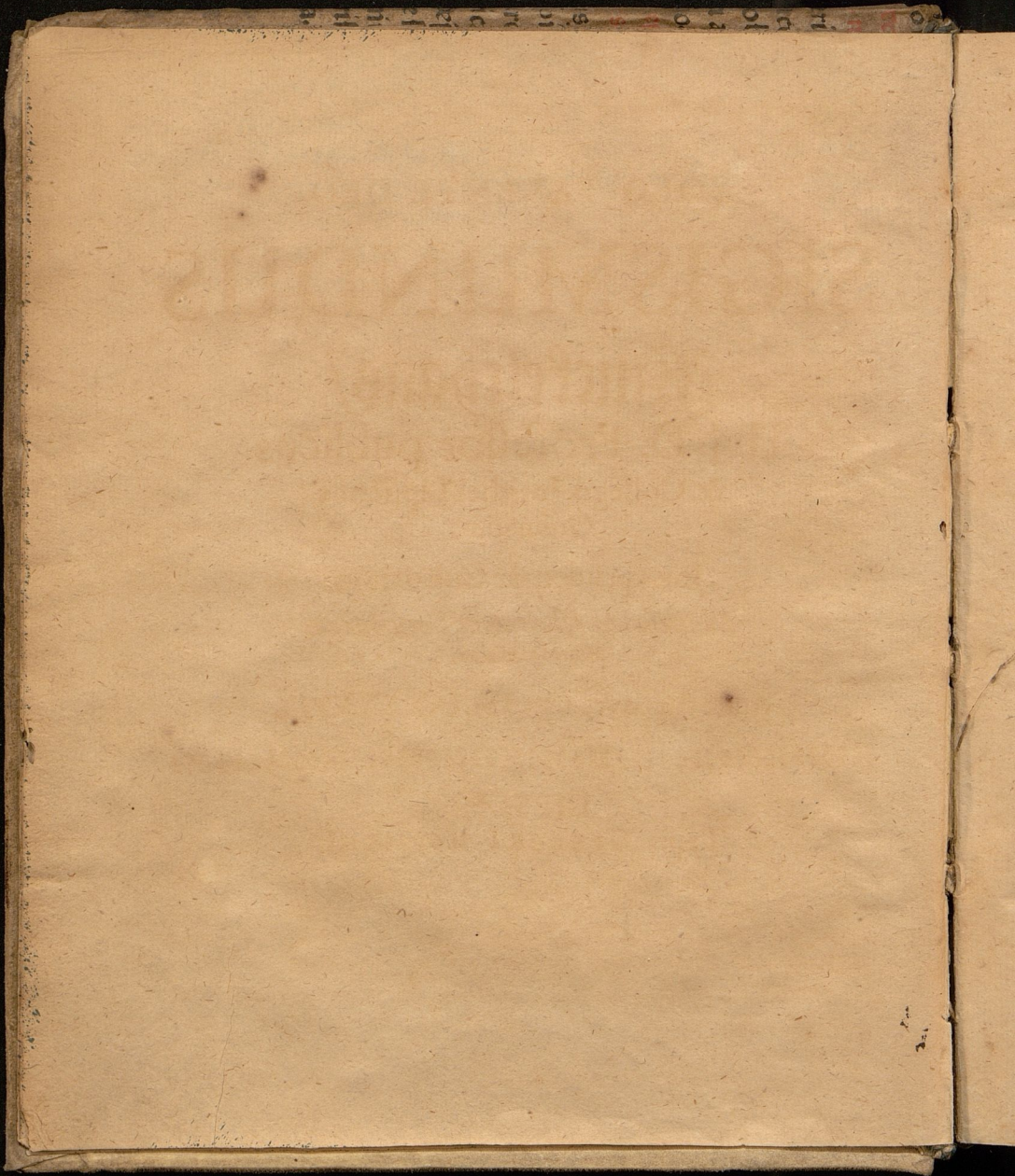
In hoc Libro continentur

	fol.
1. Quae orationes Dr. Sigism. Fnickeithusij.	1.
2. Schmücky Synopsis in Jus Canonicum.	5.
3. Gothofredi Reuteri disput. ad L. infamari.	13.
4. Disputat. Johannis Strucky de rescind. vendit.	41.
5. Disp. Schmücky De Servitut. Urb. et Rust. Præd.	63.
6. Disp. D. Johann. Böhmij. De Damnis	77.
7. Johann. Böhmij De Litis renunciacione.	87.
8. Joh. Böhmij De Primarijs retinenda possessiois Interdictis.	106.
9. Böhmij De Commodato	112.
10. Disp. Tob. Schwendendorff. De Jurisdictione	129.
11. Disp. Sigism ^{mandata} undi Fnickeithusij De iure Sepulchrae.	142.
12. Decas questionum Iudicialium.	175.
13. Johann. Kannengieser de Mutuo.	219.
14. David Lindneri disputatio de Naturalibus, Sub- stantialibus et Accidentalibus Contractuum.	229.
15. Disp. Henningi Grossij de Defensione necessaria.	307.
16. Disp. D. Conradi Carsternij de Probationibus	333.
17. Guss. Disp. de Epone Turrim	365.
18. Michaelis Federerij disp. de Felonia.	373.
19. Disp. Premeri de Mora Etimij.	381.
20. Disp. Joh. Spreij de iure Arreni.	389.
21. Henningi Grossij. disput. de Jurisdictione	411.
22. De iure Pign. et Hypothecar.	423.

328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500

24.	De Exceptionibus.	455.
25.	De Homicidio.	463.
26.	De Sententia Definitiva.	481.
27.	De Captivitate seu Occupatione bellica.	497.
28.	De Militari Testamento.	529.
29.	De Tertio Interueniente.	541.
30.	De Mandato.	555.

T. 1
SOLO FAVENTE DEO.

SIGISMUNDUS

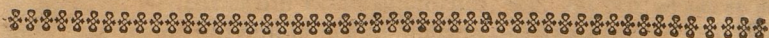
Finckelthaus/

U. J. D. Professor publicus
& Collegii Juridici Lipsiensis
Ordinarius.

Juris prudentiæ Cultoribus

*Salutem atq; felicitatem Decumanam
Amicè precatur.*

Anno salutis reparatæ, M. DC. XXXVIII.

LIPSIÆ.

Typis GREGORI RITZSCHI.

SOLE FAVENTE DEO
SIGISMUNDUS

Reichshofrath
U. J. D. Professor juris
& Collegii Juridici Lipsiensis
Ordinarius

Juris prudentiae Doctor
Saxoniae & Borussiae Praesidentia
Jure Consultus

Annotationes juris M. DC. LXXVIII

.....

LIPSIÆ
Type Georgii Ritzschii

LEGIS JURIS CANONICI sanctiones non minus nostratibus THEOLOGIS, HISTORICIS, & POLITICIS perutiles, quam JURE CONSULTIS necessarias esse, omnes, qui sanioris sunt judicii, facile affirmabunt.

THEOLOGUS namq; Lutheranus ex ipsius *juris Canonici antiquioribus quibusdam Canonibus* in multis Religionis Christianæ articulis Pontificiorum errores post SS. Scripturæ oracula facile redarguere potest. Utpote in quibus *probari* videas: Communionem sub Utrâq; : (a) Clericorum conjugium : (b) Laicorum lectionem in S. Bibliis : (c) *Reprobari* contrâ: Bona opera vitæ æternæ meritoria : (d) Traditiones humanas : (e) Invocationem Sanctorû : (f) Imaginum, Statuarum, & Picturarum adorationem : (g) Primatum Pontificis : (h) Primatum Petri : (i) Delectum ciborum : *Manifestari & declarari* insuper veram originem Missæ : (b) verum jejunium : (m) Et sexcenta alia. (n.)

Neq; verò hæc tantummodò THEOLOGO, sed & plura alia Religionem non concernentia occurrunt in jure Canonico, quæ ipsum uberius informare possunt: Ceu sunt *Jura* Decimarum, Patronatûs, Matrimonii, Usurarum, Præbendarum, Beneficiorum Ecclesiasticorum, &c. Ut proinde Jus Canonicum omnibus Theologiæ abdictis jure merito debeat esse quàm commendatissimum. Hinc etiam *B. Lutherus*, quævis Anno 1520. Mense Decembri Corpus juris Canonici Wittebergæ in rogum ad id peculiariter instructum conjecerit, postea tamen, zelo priori paululum tepesfacto, anno nimirum 1530 lectionem juris Canonici, etiam Protestantibus Theologis commendasse videtur: Ex hac potissimum, ut animadverto, ratione, quod Pontificiorum doctrina & vita non tantum sacris literis, sed & ipsis De-

a) can. 7. & 12. de consecra. dist. 2.
 b) can. 3. dist. 23 can. 3. dist. 26 can. 4. dist. 30. can. 12. & 13. dist. 31. can. 30. dist. 87.
 c) can. 4. dist. 69. can 13 & 31. cau. 2. q. 7.
 d) can. 48. de pœnitent. dist. 3. c. ii. ex. de celebratio : missar :
 e) can. 16. dist. 30. can. 6. cau. 25. q. 1. can. 3. dist. 36.
 f) can. 29. cau. 13. q. 2.
 g) can. 27. de consecrat. dist. 3.
 h) can. 12. §. quicunq; dist. 40. can. 3. dist. 99.
 i) can. 37. cau. 2 q. 7. can. 1. dist. 22. ibi. Petra fidei.
 k) can. 2. dist. 23 can. 4. dist. 41.
 l) can. 47. de consecrat. dist. 1.
 m) can. 23. & 25. de consecrat. dist. 5.
 n) Vide Stephan. Szegedin. in Speculo Pontific. Romanor. cap. 4. memb. 2. à pag. 25.
 Tom. 5. Jenens. germ. mibi. f. 257. 258.

cretis Pontificum advesetur, aded ut ipsum Canonicum jus multis in locis ipso met Pontificios refellat, proprioq; gladio toti orbi Christiano jugulandos præbeat. Ex quâ ratione certè dolendum est, Quod nostri Theologiæ-Studiosi in Academiis ad jus Canonicum minùs assuefiant, uti non aded injustè de hoc ipso celebris quidam Theologus alibi conqueritur.

HISTORICOS & POLITICOS quod attinet, sæpè illi adultores Pontificios ex *antiquioribus Juris Canonici Decretis* itidem aperti mendacii convincere possunt. A plerisque illorum *Papa* salutatur *Rex Regum & Imperator Imperatorum*. Verùm non ita sensit *Leo IV. Papa*, qui se *Ludovico XI. Imperatori* humilimè subjecit, ejus clementiam imploravit, & emendationem promissit. (n) Nec non eidem Imperatori rationem reddidit, cur arma pro defendendâ Româ suscepit. (o) Quin idem quoq; *Leo IV. Imperatoris Lotharii Saxonis*, & reliquorum Imperatorû præcepta modis omnibus se servaturum conceptis votis apertè pollicetur. (p) Nec ita quoq; senserunt *Gregorius & Pelagius Pontifices*, qui univèrsalem Papæ titulum recusarunt. (q) Et quamvis non erubescant *Canonistæ*, Imperatorem Pontificis Vasallum proclamare, & ab eo juramentum fidelitatis exigere, (r) ut & *Ottomem* illud exolvissè, ajunt, *Johanni XII. Papæ*: Repugnant tamen *antiquiores Canones*, ex quibus constat, Papam potius Imperatori olim jurare solitum fuisse, Creandi siquidem Pontificis potestas erat prisca ætate penes Imperatores, (s) sicut hodiè penes Electores Imperii. Et cum hisce Canonibus convenit illud heroicum responsum *Heinrici VII. Imperatoris*, qui noluit juramentum fidelitatis Papæ præstare, prætexendo, quod sit res novi exempli & superiori ætate non frequentata, quodq; sit absurdum ac Imperatoriâ majestate indignum, Principem Principum orbisq; terrarum dominum

* can. 41. cau. 2. q. 7.

o) can. 7. cau. 23. q. 8.

p) can. 9. dist. 10.

q) can. 4. & 5. dist. 99.

r) Clem. unic. de jure-juran. can. Tibi domino. 33. dist. 63.

s) can. 9. can. 22. cau. 23. dist. 63.

Schleidan. l. 2. Comm. cir. fin. vers. Cum n.

minum servo servorum sacramento obstrictum esse, Taceo
 alia multa, quæ Canonistæ, licet suis tantummodò testimo-
 niis, proferunt: De *Translatione* Imperii à Græcis ad Ger-
 manos in personam Magnifici Caroli, interventu Papæ, ob-
 tentâ: (*) De fabulosâ Constantini Magni *donatione*, Sylve-
 stro I factâ: (u) De *jure coronandi*, removendi item & depo-
 nendi Imperatorem ab imperio, soli pontifici competente:
 De *jure convocandorum conciliorum*, &c. Quæ omnia
 partim ex ipsis Canonibus, partim Pontificum vitâ & rebus
 gestis satis superq; possunt removeri.

Heinic. Aventin. t. 597.
n. 40.

1) cap. 34. De Electio. &
elec. potest. Clem. un.
de Jurejuran.

u) can. Constantinus.
14. dist. 69. can. 30. d. 36.
cap. 17. de Electio. &
elec. potes. in. 6. can. 17
can. 12. q. 1.

JURE CONSULTUM deniq; jura Canonica in-
 primis nosse debere extra controversiam est, ut & nomen
 & titulus Doctorum Juris utriusq; satis sunt argumento. Nec
 eum quidem leviter sed probè in Jure Canonico versatum
 esse de cet. Qui namq; in lectione juris Canonici rari sunt, &
 brevissimi temporis spatio illi incumbunt, tanquã oânes de
 Nilo bibentes, malè studiis suis consulunt, ut ait *Lancellotus*:
 Atq; hanc ob causam Interpretes Itali passim Jurisperitum,
 Canonum scientiã metiuntur eâq; non bene instructum in-
 ter rudes & imperitos numerant, *purum legistam, purum as-
 inum proclamantes*. Nec id quidem tam prorsus absurdè:
 Nam profectò sine juris Canonici adjumento, nemo felici-
 ter in *praxi* versabitur: Siquidem in *Juramentis*, (x) in causis
matrimonialibus, (y) in materiã *prescriptionis*, (z) *Usurarum*, (aa)
 In *processu*, &c. non juris Civilis sed Canonici decisioni sta-
 mus. Quorum omnium Ratio eadem & quidem hæc est:
 Quia videlicet in hisce articulis juris omnibus, jus Canoni-
 cum ad Juris Divini regulas, ad evitandum peccatum, ad
 æqvitàrem &c. propius accedit quàm nostrum Civile.

x) Tuschus pract. con-
clus: lit. J. conclus. 579.
n. 11.

y) Rosbach de com-
par. jur. civil. & canon.
in procem. n. 15.

z) VVesefenbec. consil. 5.
n. 22. Schneidew. ad
tit. J. de usucap. n. 17.

aa) Kling ad cap. cleri-
ci. 8. n. 5. ex. de Judiciis.

Cæterum inter alia, quæ ex jure Canonico tam in *The-*
orico quàm *Practico* studio quotidie sunt observanda, egregio

) (s labor

labor & nunquā satis commendatus est: *Differentias utriusq; Juris, Civilis puta & Canonici* accuratè eruere atq; elimare posse. Quarum tamen non una eademq; est ratio: Etenim *quædam in ipso Jure Canonico* extant, verbis quidem conceptæ expressis, sed rem quandoq; minus feliciter expedites. Non rarò namq; Papa in emulationem & ambitionis fam correctionem Imperatoris Justiniani multa reformare ausus est; ipse tamen reformatione dignior. Puta: *Jure civili*, (bb) Viduam intra annum luctus nubentem fieri infamem & *Canones antiqui*; (cc) amplectuntur: Sed abrogarunt hoc *recentiores* Papa Urbanus III. & Innocentius III. (dd) Magnà sanè *audacià* contra *rationem* elegantem, propter nefandam videlicet sanguinis turbationem & odiosam prolis incertitudinem: (ee) Jimò & magnà juris divini *inscitià*: Nō enim Apostoli (ff) locum Pontifices rectè intellexisse in aperto est: ut suo loco plenius dicetur. *Quædam differentie ab Interpretibus* ita nominantur & proponuntur, quas tamen neq; ullo firmo textu, neq; ullà certà ratione stabilire possunt. Exempli gratià: *Jure civili* quis alterum pro defensione bonorum regulariter occidere nequit: *Exceptio* est, nisi periculum vitæ simul immineat. At *jure Canonico* non licere, ajunt, *Clerico* alium pro defensione rerum suarum interficere. Ita Rittershusius (gg) post Farinacium & alios. Quæ tamen exceptio in Clericis vix est ut subsistat. Sic *jure civili* ex pacto nudo actio non nascitur (hh) *Jure* tamen *Canonico* indistinctè actionem nasci statuunt Rosbachius & alii complures. (ii) Quæ sententia *Consuetudine* quidem invaluit, (kk) sed *ex natura* pactorum, & ex *Canone* certo non comprobatur. Alias innumeras *differentias non differentias* omitto. Ut verò indagatio hæc est elegantissima, fructus nobilissimus: Ita judiciū ad eam rem requiritur accuratum. Ut rectè hîc dixerim: Hoc opus hic labor est. Intelligistis hanc insignem utilita-

bb) l. ii. §. 1. ff. de his qui notan. infam.

cc) can. 2. in fi. cau. 3. q. 3.

dd) cap. super. 4. & c. fi.

ee) de secun. nupt.

ff) d. l. ii. §. 1. l. 53. §. 3.

gg) C. de Episc. & cler. l. 15.

hh) C. ex quib. caus. in. fam. irrog.

ii) Pauli in Epist. 1. ad Corinth. 7. in fine.

gg) Different. Jur. civil.

& can. l. 6. c. 6. in fin. p.

460. & l. 7. c. 13.

hh) l. 7. §. 4. ff. de pactis.

l. 10. C. eod.

ii) Rosbach. l. 2. de comparat. jur. civ. & canon.

t. 9. n. 16. seqq.

kk) VVesenbec. par. ff. de pact. n. 6. Bocer. ad l. Contractus. de R. l. n. §.

pag. 55.

litatem, vos ipsi, Juris prudentiæ cultores lectissimi, audito-
 res suavissimi, dum superiori anno per Schedulam mihi
 oblatam summis precibus animoq; discendi cupido unani-
 miter, singulis nominibus vestris subscriptis, avidè à me con-
 tendistis, ut sepositis reliquis Tituli ex, de Judic. aliquan-
 tisper sterilibus & ab usu remotis capitulis, DIFFERENTIAS »
 JURIS CIVILIS & CANONICI studiosè erutas, certà methodo »
 inclusas, foroq; nostro accommodatas promptè plenàq; ma- »
 nu vobis impertire ne gravarer. Sanè ego hanc vestram ha- »
 ctenus in auscultando diligentiam & ulteriorem discendi
 aviditarem satis superq; commendare neq; veo! S. S. Trinitas
 in hac Temporum injuriâ & literatorum ferè penuriâ, quam
 posteri nostri, nisi Martis furor, quod Bono cum Deo fiat, re-
 primatur, majore cum damno experiètur, vos in vestro pro-
 posito laudabili confirmet, & bono publico reservet. At ve-
 rò vestra hæc fuit petitio! Quid autè mei erat officii? Statim
 equeidem voto vestro libentissimè annuissem! Verùm cum
 rem novam & ab Electoralibus ordinationibus non nihil re-
 cedentem à me postulari viderem: *Serenissimo Electori Saxo-
 nia &c.* Domino meo clementissimo petitum hoc vestrum
 subjèctissimè, & absq; ullâ morâ duxi significandum, vestrū
 in super in continuando juris studio ardorem debitis modis
 commendans. Annuit *Serenissima Celsitudo* & peculiari
Rescripto munus hoc, petito vestro conforme, mihi clemen-
 tissimè injunxit: Cæteris omnibus in *aliorum Professorum*
 statione permanentibus, à quâ nemo causam habet disce-
 dendi. Vos ita vestrum impetrastis desiderium: Mihi re-
 stat meum expediendum officium. Quare *Differentias Ju-
 ris civilis & canonici* in posterum vobis declarandas, *Solo Fa-
 mente Deo*, in me nunc recipio. *Non tamen omnes*, Hic namq;
 labor immensus foret & infinitus: *Nec eas*, quæ nullo adju-
 mento opus habent, quæq; potissimùm à duobus recentissi-
 mis

mis hujus argumenti Scripioribus, Rosbachio & Rittershusio jam lucem acceperunt: Sed imprimis eas, de quibus inter ipsos prædictos recentiores duos Interpretes est controversia, & vel plenior confirmationem, vel novam refutationem, merentur: Nonnunquam enim Rosbachius à Rittershusio, quandoq; hic ab illo aliam fovet opinionem: Non raro in utroq; quædam occurrunt monenda, ut & aliæ quæstiones supplendæ, ut in progressu *sub Deo* liquidius constabit. Agite igitur, *differentias* & controversias *potiores*, elaboratione *digniores*, nec non *difficiliores* usq; *frequentiores* percipite: Et ad *seriem Titulorum in Digestis* collocatas, (Ne & Ego absq; methodo procedam, & vestra in controversiis facilius requirendis memoriæ consulatur) excipite.

Deus verò O. M. agrum hunc Differentiarum, gratiæ suæ imbre irriget, ut & ego, & vos uberrimam messem metere atq; colligere possimus. At paulisper, Auditores futuri, ab initio hic sistite. Illustranda namq; est in vestram gratiam, per Generalia quædam capita, Juris Canonici cognitio: Pleniusq; declarandi sunt antiquiores illi canones, quorum supra mentionem feci, quosq; non tantum Theologis sed & Historicis atq; Politicis in aliquor controversis quæstionibus inservire posse commemoravi: Ut & certæ Regulæ annotandæ veniant, quò expeditior in Differentiis nostris cursus sit futurus. Initium autem faciam harum prælectionum publicarum ad diem LUNÆ crastinum in auditorio Collegii Paulini, horâ pomeridianâ 2. Valete felicissimè, Propos. die 14. *Januar.* anno 1638.

F I N I S.

153989

ULB Halle

3

003 260 577

R

VD 17

quid
pbila
teris pbi
laverie di
antur car
te in quibz
con tinenz
tur in canz
ta cones.

Si
dmi
na cones.
in tomos
suas sim
legem isti
cremāz.
sed ille in
cuis coz
mo be ef
unt post
publica
conem bo
noz in ex
suum m
atur ut. C
re malef.
nullus ac.

On
liceat
at. ppter
segetes.
nuncquid
ergo hic
rephendi
tur astro
comitum

mus ignarus id eo tñ bñdus ē diuinus.
Cur dicit mirū si que ad modo dū ille corpis
humani vel p̄urbata uel moralizata tem
perie seu bonas seu malas futuras p̄uidet
ualitudines. sic demōes in aeris affectōe
sibi notas nobis ignotas p̄uidēt futurā
tēpēstates. Aliqñ hoīm etiā dispositōes
nō solū voce p̄latas veruz etiā cogitacōe
ceptas cū signa q̄dam ex aīo expmū
tur in corpore tota facilitate p̄discūt. atqz
hinc etiā multa signa d̄nuciant. abs vi
delicū mīra q̄ illa disposita nō nouerunt.
fallunt etiā t̄dū d̄llecti r̄ munda volū
tate q̄ hoīm ei r̄oz et orantur. q̄ ne apud
cultores sūds p̄odus au d̄ozitatis amit
tant. id agūt vt inter p̄bly suis signoz
q̄ suoz die d̄ozibz culpa tribuat qñ ipi
mali d̄cepti fuerint vel menti. Nōm̄p q̄
who ipi maligni spūs et illusozes hoīm
atqz inualozes saluus cozz solēt p̄dice
re defectū culture sue et p̄dolozz. ruīnam
quatinus p̄scj videātur q̄d in singlis re
gms ā locis v̄turus et q̄d aduersi sue fa
ctōm d̄tingere possit q̄d etiā illi q̄ gēntiū
hystorias legūt nō ignorāt. Quid ergo
mirū si iam imminēte tēplozz r̄ simula cro
rup. euerhōe quā p̄bz d̄sum tāto an

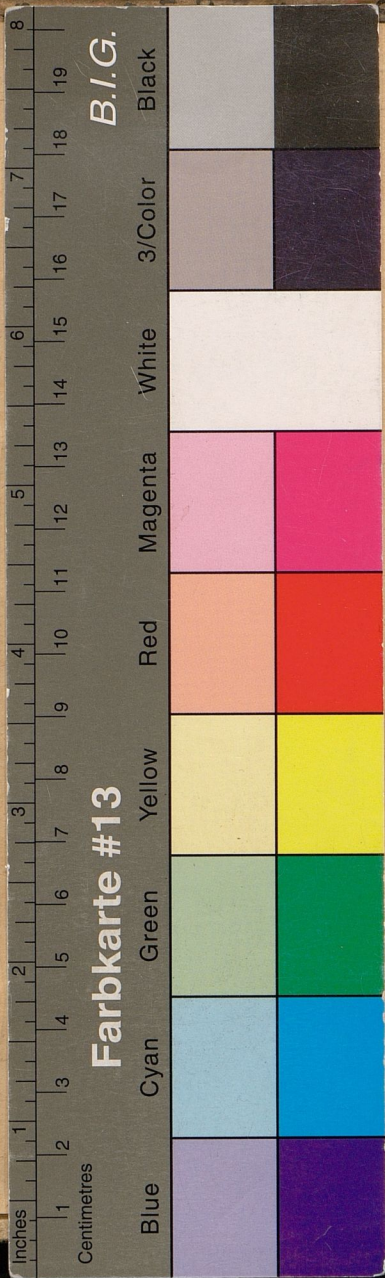
illa plare facit. Vnde
et nouissima amicitate in
estis. Cultores vero p̄dolo
mūione sp̄andi sūt. Sō a
ad cor̄tibz. si q̄s fiat so
rus aut p̄dolis sūds cū ei
bū sumere. **H**inc ē in d
rñ iūmōis legūt.

Quis ariolos arusp
res obfuaugit ā pbi
v̄sus fuerit anathema sit.
ritano oratio. ca. xxxij.

Vi diuinaōes expe
um subsecūtur. uel in domo
di boies introducunt ex q̄ri
magica ā exp̄iā di cū sub re
iaceāt sēdm gradus p̄mit
T̄re ex doli. marim ip̄e.

On liceat
xp̄iams tenē tradico
tuare uel colere elemēta ā
curfus. ā mane signoz. fall
faciēda. uel p̄pter segetes. u
et ā das uo d̄m̄. **O**mn̄. **O**mn̄. **O**mn̄.

*Processus Capituli S. Michaelis
S. J. de Re. 1707.*

SOLO FAVENTE DEO.

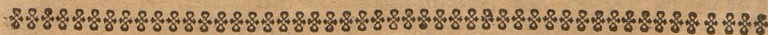
SIGISMUNDUS

Finckelthaus/

U. J. D. Professor publicus
& Collegii Juridici Lipsiensis
Ordinarius.

Jurisprudentiæ Cultoribus
*Salutem atq; felicitatem Decumanam
Amicè precatur.*

Anno salutis reparatæ, M. DC. XXXVIII.

LIPSIÆ.
Typis GREGORI RITZSCHI.